

*Hiçbir şeye ihtiyacımız yok,
yalnız bir şeye ihtiyacımız vardır;
çalışkan olmak.*

K. Atatürk

İSTİKLAL MARŞI

Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak;
Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak.
O benim milletimin yıldızıdır, parlayacak;
O benimdir, o benim milletimindir ancak.

Çatma, kurban olayım, çehreni ey nazlı hilal!
Kahraman ırkıma bir gül... Ne bu şiddet, bu celal!
Sana olmaz dökülen kanlarımız sonra helal;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal.

Ben ezelden beridir hür yaşadım, hür yaşarım.
Hangi çılgın bana zincir vuracakmış? Şaşarım!
Kükremiş sel gibiyim: Bendimi çiğner, aşarım;
Yırtarım dağları, enginlere sığmam taşarım.

Garb'ın afakını sarmışsa çelik zırhlı duvar;
Benim iman dolu göğsüm gibi serhaddim var.
Ulusun, korkma! Nasıl böyle bir imanı boğar,
"Medeniyet!" dediğin tek dişi kalmış canavar?

Arkadaş! Yurduma alçakları uğratma sakın;
Siper et gövdeni, dursun bu hayasızca akın.
Doğacaktır sana va'dettiği günler Hakk'ın...
Kim bilir, belki yarın, belki yarından da yakın.

Bastığın yerleri "toprak!" diyerek geçme, tanı!
Düşün altındaki binlerce kefensiz yatanı.
Sen şehid oğlusun, incitme, yazıktır, atanı:
Verme, dünyaları alsan da, bu cennet vatanı.

Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
Şüheda fışkıracak toprağı sıksan, şüheda!
Canı, cananı, bütün varımı alsın da Huda,
Etmesin tek vatanımdan beni dünyada cüda.

Ruhumun senden İlahi şudur ancak emeli:
Değmesin ma'bedimin göğsüne na-mahrem eli;
Bu ezanlar-ki şehadetleri dinin temeli,
Ebedi, yurdumun üstünde benim inlemeli.

O zaman vecd ile bin secde eder varsa taşım;
Her cerihamda, İlahi, boşanıp kanlı yaşım,
Fışkırır ruh-i mücerred gibi yerden na'şım!
O zaman yükselerek Arş'a değer, belki, başım.

Dalgalar sen de şafaklar gibi ey şanlı hilal!
Olsun artık dökülen kanlarımın hepsi helal.
Ebediyen sana yok, ırkıma yok izmihlal:
Hakkıdır, hür yaşamış, bayrağımın hürriyet;
Hakkıdır, Hakk'a tapan, milletimin istiklal.

Mehmet Akif ERSOY

SUNUŞ

Sevgili öğrenciler!

Hayatınızın bir dönüm noktası olan, ÖSYM'nin yapmış olduğu sınavlarda başarılı olmak için özveri ile çalıştığınızı biliyoruz. Çalışmalarınızda sizi en çok yorduğunu düşündüğünüz ve gözünüzde büyüttüğünüz paragraf sorularının çözümüne ilişkin kaynak soru bankası arayışı içinde olduğunuz gerçeğinden yola çıkarak bu kitabı hazırladık.

Kitabın başında sizin paragraf sorularına nasıl yaklaşmanız ve bu soruları çözerken nelere dikkat etmenize dair bilgiler ve ipuçları verilmiştir.

Bu kitapta her konu testinden önce o konu ile ilgili kısa konu özetleri bulunmaktadır. Bu bilgilerden sonra çözümlü soru sayfalarını göreceksiniz. Bu sayfalarda o bölüme ait ÖSYM tarzı örnek paragraf sorularını, bir sorunun nasıl çözüleceğine ilişkin çözüm ve çözüm stratejilerini belirttik. Böylece sizler ÖSYM sorularına aşına olacak hem de bu soruların nasıl çözüleceğine dair bilgiler edinerek kendinize olan güveniniz artacaktır. Amacımız, sizin paragraf sorularına olumlu yaklaşmanızı sağlamak ve aslında bu soruların çözümünün sanıldığı kadar zor olmadığını göstermektir.

Kitabımızda 14 bölüm bulunmaktadır ve 7 adet genel tarama testinden oluşmaktadır. Kitabımızda bulunan soruların tamamı ÖSYM'nin son yıllarda ağırlık verdiği yeni nesil sorulardan oluşmaktadır.

%100 Paragraf Soru Bankamız, 1223 sorudan oluşmaktadır ve tamamı video çözümlüdür. Kitabımızdaki soru çeşitliliğinin ve zorluk derecesinin ÖSYM standartlarında olduğunu ve başka bir paragraf soru bankası çözenize gerek kalmadığını göreceksiniz.

Kitabımızın size başarı getirmesi temennisiyle...

İÇİNDEKİLER

Giriş: Paragraf Çözüm Stratejileri	5
1. Bölüm: Paragrafta Ana Düşünce	7
2. Bölüm: Paragrafta Konu ve Başlık	39
3. Bölüm: Paragrafta Yardımcı Düşünce	65
4. Bölüm: Paragrafta Anlatım	109
5. Bölüm: Paragrafta Soruya Cevap	137
6. Bölüm: Anlatımın Akışını Bozan Cümle	151
7. Bölüm: Paragrafı İkiye Bölme	173
8. Bölüm: Paragraf Oluşturma	195
9. Bölüm: Paragrafta Boşluk Doldurma	219
10. Bölüm: Paragrafa Cümle Ekleme - Cümle Çıkarma	241
11. Bölüm: Paragrafta Bağlı Soru	257
12. Bölüm: İki Paragraflı Soru	277
13. Bölüm: Yakınma Paragrafları	285
14. Bölüm: Yer Değiştiren Cümle	293
15. Bölüm: Genel Tarama Testleri	303
Cevap Anahtarı	346

PARAGRAF ÇÖZME STRATEJİLERİ

- ★ Paragraf sorularını çözmeye soru kökü, gözle yoklanarak başlanır. Sorunun olumlu mu olumsuz mu olduğunun görülmesi, paragraf sorularının çözümü için çok önemlidir. Öğrenciler, çoğu zaman bu ayrıntıyı kaçırdıklarından soruyu yanlış çözebilmektedir. Hatta soruyu çözemeyerek sorunun yanlış olduğu kanaatine sahip olmaktadır. ÖSYM, olumsuz soru kökündeki olumsuz ifadenin altını çizmektedir fakat çoğu zaman öğrenci heyecandan bunu kaçırabilmektedir.
- ★ Paragraf acele okunmaya gelmez. Öğrencinin anlamayacağı kaygısını taşıyarak paragrafı okumaya başlaması ona zaman kaybı yaşatır. Çünkü hem çabuk okumak hem de okuduğunu anlamaya çalışmak, öğrencinin paragraftaki ayrıntıları kaçırmasına neden olur. Bu da paragrafın tekrar tekrar okunması ihtiyacını doğurur.
- ★ Sakin bir şekilde paragrafın okunması onun daha kolay anlaşılmasını sağlar. Düzgün bir okuma sonunda eğer paragraf anlaşılmasa tekrar okunmalıdır. Yine anlaşılmasa o soru bırakılmalı ve diğer sorular çözüldükten sonra o soruya tekrar dönmelidir.
- ★ Paragraf okunurken nesnel olunmalıdır. Soruyu kendi duygu ve düşüncelerimize göre çözmeye çalışırsak yanılırız. Paragrafta yazılanlar kendi düşüncelerimize ters düşse bile başka yorumlar ve çıkarımlarda bulunamayız.
- ★ Bazı öğrenciler seçeneklerden hareketle soruyu çözmeye çalışır. Bu yöntem yanlıştır. Her soruda bu yöntem kullanılamaz. “Çıkarılamaz, ulaşılamaz” gibi çıkarım gerektiren sorularda bu yöntem bazen işe yarayabilir. Çünkü seçenekler, bu sorularda birbirinin aynı şeyleri ifade eder. Genellikle doğru seçenekte verilenler bu ifadelerle çelişir. Bu tip sorularda seçeneklerden yola çıkılabilir ancak bu bir risktir.
- ★ Ana düşünce ve konu sorularında çoğu zaman ilk ve son cümleler işe yarar. Genellikle ilk cümle konuyu verir. Tümdengelimli sorularda ilk cümle ana düşünceyi verebilir. Ancak genellikle ana düşünce son cümlede görülür.
- ★ Olay paragraflarında ana düşünce parçanın geneline yayılır. Bu parçalarda olaylardan bir çıkarım yapmak gerekir.
- ★ Düşünce paragraflarında eğer konuyla ilgili uzman bir kişinin tanıklığına başvuruluyorsa ana düşünce genellikle o kişinin sözlerinde saklıdır.
- ★ “Değilnemiştir” şeklinde yöneltilen yardımcı düşünce sorularında bütün cümleler dikkate alınmalıdır çünkü bu tip sorularda genellikle cümleler aynı anlamı veren başka sözcüklerle seçeneklerde verilir. Diğer olumsuz soru tipleri için de aynı şey söz konusudur. Bu nedenle olumsuz soru tiplerinde parçanın tamamı, bütün cümleler dikkate alınarak dikkatle okunmalıdır.
- ★ Parçanın anlatım biçiminin sorulduğu sorularda cümlelerin ayrıntılı bir şekilde okunmasına pek gerek yoktur. Paragrafın açıklayıcı, öyküleyici, tartışmacı vb. anlatımla oluşturulup oluşturulmadığı daha ilk cümlelerden anlaşılır. Fakat parçanın anlatımındaki ayrıntılar ile ilgili sorulan sorularda paragraf dikkatle okunmalıdır. Çünkü bu tip sorular sözün anlamı, cümlenin anlamı ve hatta dil bilgisi konularını da kapsamaktadır.

- ★ Paragraf oluşturma sorularında dikkat edilmesi gereken anahtar sözlerdir. Bu tip sorularda genellikle cümleleri birbirine bağlayan birtakım sözler olur. Bu sözler yardımıyla parçanın oluşturulmasına dikkat edilir. Bu tip sorularda önce giriş cümlesi bulunursa parçanın oluşturulması kolaylaşır. Giriş cümlelerini bulmak çok zor değildir. Bu cümleler kendisinden önce herhangi bir cümlenin varlığını hissettiren bir sözcük ya da sözcük grubu barındırmaz.
- ★ Paragrafın hangi sorunun cevabı olduğunun sorulduğu sorularda genellikle ilk cümle bize yol gösterir. Bazen parçanın sonundaki ifade bize sorulan sorunun ne olduğu hakkında bilgi verir. Soru eğer soru edatı “mı, mi” ile sorulmuşsa parça genellikle “evet, hayır, tabii” gibi cevap zarflarıyla başlar. Seçenekleri bu Şekilde elemek mümkün olabilir.
- ★ Paragrafı ikiye bölme sorularında da konunun tespiti ve hangi yönünün ele alındığı önemlidir. Çünkü paragrafın ikiye bölüneceği yerde konunun yönü değişir. Örneğin bir şair hakkında genel bir bilgi verilen ilk iki cümleden sonra eğer şairin şiirlerindeki temadan söz edilmeye başlanmışsa burada ikinci paragrafta geçilmelidir.
- ★ Anlatımın akışını bozan cümle soruları paragrafın anlam bütünlüğü ile ilgilidir. Numaralanmış cümlelerden biri, birbirine anlamsal ve yapısal bakımdan uyumlu iki cümlenin arasına girer ya da paragrafın başına ya da sonuna paragrafta anlatılanlarla hiç ilgisi olmayan bir cümle getirilir. Bu soruları çözmek her zaman daha kolaydır.

BÖLÜM: 1

**PARAGRAFTA
ANA DÜŞÜNCE**

BÖLÜM ÖZETİ

PARAGRAFTA ANA DÜŞÜNCE

- ★ Paragrafta açıklanıp kanıtlanmaya çalışılan temel düşünceye **ana düşünce** denir. Yazarın yazısını oluştururken bir amacı, okuyucuya vermek istediği bir mesaj olur. İşte bu mesaj, yazısının ana düşüncesidir.
- ★ Bir paragrafta ana düşünce konu belirlendikten sonra bulunur. Yazılan bütün yazılar, bir ana düşünce içindir.
- ★ Ana düşünceyi bulmak için “Bu parçada anlatılmak istenen nedir?” sorusu yöneltilir.
- ★ Bir paragrafta ana düşüncenin yeri kesin olmamakla birlikte ana düşünceyi genellikle sonuç cümlelerinde buluruz. Ana düşünce bazen ilk cümlede, bazen paragrafın herhangi bir cümlesinde bazen de paragrafın genelinde olur.
- ★ Ana düşüncenin genellikle sonuç cümlelerinde bulunmasının sebebi, konunun son cümlede toparlanıyor ve bir sonuca bağlanıyor olmasıdır. Bu cümlelerde çoğu zaman “yani, kısacası, sonuç olarak, demek istiyorum ki” gibi sonuç bildiren bağlaçlara ve sözlere yer verilir.
- ★ Parçanın ana düşüncesini nasıl bulacağımızı bir örnek üzerinde görelim:

Yaşamdan yola çıkmayan, sığ, okuma tembelliğine yol açan, yaratma cesaretinden yoksun ve ders veren anlatılar, romansal düşüncenin askıya alındığı ucuz bildiricilik durumundan öteye geçemez. Bu anlatılar; insanı, onun acılarını, çelişkilerini derinlik ve incelikte yansıtip dile getirmeyi kesinlikle başaramaz. Bu yüzden her nitelikli gerçek yazınsal yapıt, özellikle kişinin varoluşsal hâllerini anlatmalı. Böyle bir anlatımdan yoksunsa o, **gerçek bir yapıt sayılmaz.**

Bu parçanın ilk cümlesiyle son sözlerine baktığımızda parçanın ana düşüncesi çıkmaktadır. Öncelikle parçanın son ifadesinden yola çıkarak kendimize “Hangi yapıtlar gerçek bir yapıt değil?” sorusunu sorarız. Bunun cevabı ilk cümlede verilmiştir. O hâlde rahatlıkla parçada gerçek bir yapıtın nasıl olması gerektiği anlatılmaktadır, diyebiliriz. Gerçek bir yapıtın nasıl olamayacağından yani ilk cümleden hareketle “Gerçek yapıtlar; insanı ve hayatı ders vermeye kalkışmadan anlatan yapıtlardır.” sonucunu çıkarabiliriz. Bu da “Parçada anlatılmak istenen nedir?” sorusuna cevap vermektedir.

ÖSYM'nin belli başlı ana düşünce soru tipleri:

- ★ Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- ★ Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?
- ★ Bu parçadan çıkarılabilecek en kapsamlı/en genel yargı aşağıdakilerden hangisidir?
- ★ Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?
- ★ Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir/varılabilir?

Paragrafta Ana Düşünce

Soru kökünü oku.

Paragrafı oku.

Seçenekleri oku.

ÖSYM Soru Tipi

Aile içi iletişimin yetersiz olması, sadece aile içi bir sorun olarak kalmıyor maalesef. Bu durum, insanlar arası ilişkileri de zayıflatmaktadır. Aile içindeki yabancılaşma aile bireylerinin dışarıdaki hayatını da etkilemektedir. Baba iş yerindeki arkadaş gruplarıyla, anne kendi sosyal çevresiyle, çocuklar da arkadaş gruplarıyla daha sıkı bir iletişim içine girmekte, duygu ve düşüncelerin paylaşımı da ev dışına taşınmaktadır. Ev içinde zayıflayan iletişim, buna karşılık ev dışında canlanan ilişkiler... Ev dışında iyiymiş gibi görülen yoğun iletişim, aslında insanların birbirine yaklaşmasına değil yabancılaşmasına neden olmaktadır. Çünkü bu durum zamanla o kadar abartılı bir hâl alır ki değişen insan davranışlarının fark edilmesini, insanların birbirini daha iyi tanımalarını engeller. Sonuçta aslında birbirine yakın gibi görünen ama aslında birbirinden çok uzak insanların oluşturduğu yapmacık ilişkiler doğar.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Anne ve babalar, çocuklarının ruh sağlığını düşünerek onunla sıkı bir iletişim kurmalıdır.
- B) Aile içi sağlıklı bir iletişimin olmaması, kişinin sosyal hayatında da iletişim sorunu yaratır.
- C) İş hayatında kurulan sahte ilişkiler, bireyin aile hayatını da olumsuz etkiler.
- D) İnsan, ailesinde bulamadığı sıcaklığı, dışarıda iletişim içinde bulunduğu kişilerde arar.
- E) İnsanın diğerlerine yabancılaşması, günümüzün temel problemlerinden biridir.

Çözüm Bilgisi

Bir parçanın ana düşüncesi, eğer parça öyküleyici anlatımla oluşturulmamış ise genellikle son cümlede bulunur. Bazen de tanık gösterilen kişinin sözünde görülür. Ana düşüncenin konu etrafında ilk cümlede verildiği de olur. Bu nedenle ana düşünce sorularında ilk ve son cümlelere bakmak yerinde olur.

Çözüm

Parçada aile içi iletişimsizliklerden ve bu iletişim noksanlığının, kişinin sosyal hayatını da olumsuz etkileyeceğinden söz edilmiştir.

Parçadaki anahtar sözcükler; **aile**, **iletişim** ve **sosyal çevre**dir.

Parçanın ilk ve son cümlelerine bakıldığında bu üç kavramın bir düşünceye hizmet ettiği görülür:

"Aile içi iletişimin yetersiz olması, sadece aile içi bir sorun olarak kalmıyor maalesef. Bu durum, insanlar arası ilişkileri de zayıflatmaktadır."

"Sonuçta aslında birbirine yakın gibi görünen ama aslında birbirinden çok uzak insanların oluşturduğu yapmacık ilişkiler doğar."

Buna göre parçada anlatılmak istenenin B seçeneğinde verilen yargı olduğu görülmektedir.

Cevap: B

1. Her yeni çağ, ondan bir önceki çağı sınavdan geçirir, yargılar. Doğa anlayışı, devlet düzeni, düşünce akışı, sanatsal düzey bakımından her çağın kendine göre bir duruşu vardır. Nasıl ki nesiller ve toplumlar arası bir yargılama ve eleştiri söz konusu ise çağlar için de bu geçerlidir. Her toplum, hiç değilse kendi geçmişi ile ilgili bunu yapmak zorundadır. Buna, evrensel açıdan bakıldığında da durum değişmez. Bir toplum başka bir toplumun çağlar boyunca geçirdiği aşamaları, kendi toplumu üzerinde değerlendirmeli ve sorgulayarak eleştirmelidir çünkü gelişmenin ölçüsü budur.

Bu parçada gelişmenin ölçüsüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Her yeni çağ, bir önceki çağa ve onun gelişim sürecine aittir.
B) Çağlar kendilerinden öncekilerin eleştirisini yaparak gelişirler.
C) Gelişmenin ölçüsü, toplumun çağını bilmesidir.
D) Çağlar değerlerden oluşur, bu değerleri de herkes bilmek zorundadır.
E) İnsanlar çağın gereklerine göre hareket ederler.

2. Fransız felsefeci, matematikçi ve siyasetçisi Condorcet akıl kavramını, doğa bilimlerinin ve sosyal bilimlerin temelini almıştır. Ona göre akıl doğadaki düzeni keşfedebilmekte ve bu yolla doğaya hâkim olabilmektedir. Ayrıca insanla ve toplumla ilgili yasaları da keşfedebilmektedir. Artık aydınlanma döneminde bilimsel gelişmeler sosyal alandaki davranışları da anlamaya ve şekillendirmeye başlamıştır. Aydınlanmayla birlikte insanlar akıllarına dayalı bir şekilde sosyal ilişki kurabilecekler ve ahlaki alanda yetkinleşebileceklerdir çünkü ona göre sosyal alanda insanlar arasındaki ilişkilerin zayıf olmasının nedeni temelde insanların akılcı davranmamalarıdır. Bugüne kadar bu ilişkiler akıl dışı unsurlar tarafından belirlenmiştir. Bu yüzden artık geleneklere, ön yargılara gerek yoktur. Akla dayanan bilim, insanı yeterince mutlu edecektir.

Condorcet'in düşünceleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Akılcılıkla sosyal gelişme ve ahlaki yetkinlik arasında zorunlu bir ilişki vardır.
B) Bilimsel gelişme ile aklın olduğu her yerde şüphe kendini gösterir.
C) Ahlak ile bilimsel düşünce birbirine ters düşen kavramlardır.
D) Aklın kavrayamadığı geleneksel bir sistemin varlığı kabul edilemez bir gerçektir.
E) Her sosyal düzen, aslında var olduğu toplumun kendi eseridir.

3. Yenilik, orijinalite sanatın hem vazgeçilmez şartı hem de düşmanıdır. Dikkatsiz bir göz, çoğu zaman tutarlı olan yeniyle garipliği birbirine karıştırır. Bir anda gariplik de yenilik gibi kendine çeker, şaşırtır kişiyi. Bu oyuna gelmemek için insanda zevk ve tecrübe gerekmektedir. Gerçek yenilik, klasik zevke ve mükemmeliyete paralel bir yeniliktir; gücünü hiçbir şekilde acayıplıktan almaz. Yeni şeyler üreteceğim, farklı olacağım kaygısıyla garipliğe düşmemek için klasikleri çok iyi okumalı, bu zevk olgunluğundan hareket etmeli genç yazarlarımız. Ya değilse garipliğin onları geleceğe taşıyamayacağını acı bir gerçekle görmek zorunda kalırlar.

Bu parçada anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yeni ve garip olan birbirine çok benzer, bu nedenle kişiyi şaşırtır.
B) Sanatçılarımız yeni ve orijinal olan ile farklı olanı ayırt edebilme yeterliğine sahip değildir.
C) Genç yazarların yeniye yakalamak adına garipliğe düşmemesi için klasik eserleri çok iyi bilmesi gerekir.
D) Yeninin cazibesi her zaman sanatçıları herkesten farklı ve üstün olma arzusuna sürüklemiştir.
E) Farklı ve yeni olmak, sanatçılar için sanıldığı kadar kolay elde edilebilir bir özellik değildir.

4. Büyük yazarlar, konu aramaya kalkmaz, kendilerinden önceki yazarların bulduklarıyla yetinirler. El değmemiş konu aramak, kendinde yaratıcı güç olmadığını bilenlerin işidir. İşlenmemiş konuyu evirip çevirmek kolaydır. Ne söylesen yeni olacağı ve kimseninkine benzemeyeceği için dikkatleri de çeker. Fakat iyi bir yazar, kendisinden önce gelen yazarların işlediği konuları geliştirir çünkü güneş altında söylenmemiş hiçbir söz yoktur.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İyi bir konu yazarını ayağa kaldırır, onu zamanların en iyi yazarı konumuna getirir.
B) Sanatta işlenmemiş konu olmadığından sanatçılar kendilerinden öncekilerin işlediklerini işlemek zorundadır.
C) Bütün sanatçılar, orijinal olma peşindedir ancak bunu eserlerindeki konuyu en iyi seçen başarır.
D) Büyük yazar, orijinal konuları işleyen değil, daha önce işlenmiş olanları orijinal bir şekilde dile getirendir.
E) Bir eserin iyi olup olmadığı üslubundaki büyük yazarları andıran söylemiyle anlaşılır.

Paragrafta Ana Düşünce

5. Matbaa Avrupa'da 1440'larda icat olundu. 1493'te İspanya engizisyonundan kaçan Yahudiler İstanbul'da ilk matbaayı kurdular. İki yıl sonra Selanik'te ikinci matbaaları açıldı. Ermeniler 1567, Rumlar 1627'de Osmanlı ülkesinde matbaalarını kurdular. Müslümanların matbaa kurması hususunda dinsel ve örfi bir yasak söz konusu olmadığı hâlde matbaanın icadından 282 yıl sonra İbrahim Müteferrika ve Sait Mehmet Çelebi tarafından 1727'de gerçekleştirildi. İlk kitap 1729'da çıktı. Matbaa ciddi bir muhalefete uğramadığı hâlde 1743'te on yedi kitap basıldıktan sonra kapandı. 1784'te Müteferrika matbaası tekrar açıldı. Oysa Avrupa'da daha 16. yüzyıla girerken yaklaşık 1000 kitap basılmış bulunuyordu. Türkler ilk kitaplarını bastıkları sırada Avrupa'da 1,5 milyon kadar kitap basılmış durumdaydı. Bu durum Türklerin uygarlık sahnesinde yerini almasını geciktirmişti.

Bu parçadan,

- Osmanlıda ilk matbaalar gayrimüslimler tarafından kurulmuştur.
- Matbaanın Osmanlıya gelmesine bazı devlet yetkilileri engel olmuştur.
- Osmanlı'nın uygarlık yolunda ilerleyememesinin sebeplerinden biri matbaanın ülkeye girmesinin gecikmesidir.
- Matbaa uygarlık için atılan önemli adımlardan biridir.

yargılarından hangileri çıkarılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) III ve IV
D) III, IV ve V E) I, III ve IV

6. Ah o kadrini bilmediğim günler
Koklamadan attığım gül demeti
Suyunu sebil ettiğim o çeşme
Eserken yelken asmadığım rüzgâr

Bu dizelerde şairin vurgulamak istediği ana duygu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşanılan günlerin kişide yarattığı karamsarlık
B) Doğaya duyulan özlem
C) Geçmişle yaşanılan gün arasındaki çelişki
D) Yaşamın sıkıntılarından bir an evvel kurtulma
E) Değeri sonradan anlaşılmalı geçmişe duyulan özlem

7. (I) Hava şartlarının elverişli olduğu yerlerde nüfus yoğunluğu artar ve uygarlık gelişir. (II) Bunun tam tersi olan yerlerde ise nüfus azdır ve gelişme hemen hiç yok gibidir. (III) Bu konuda Karadeniz Bölgesi'ni örnek olarak gösterebiliriz. (IV) Karadeniz'in dağlık kesimlerinde yaşam oldukça çok zordur, bu zorluk Karadeniz insanını dağınık bir yerleşime zorlamaktadır. (V) Köyler, genellikle dağların eteklerine kurulmuştur, bu nedenle bu bölgede ulaşım çok zordur.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisi ana düşünceyi vermektedir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

8. İnsanlar arasında bir iletişim aracı olan dil şekil ve anlam bütünlüğünden kaynaklanan bir sistemdir. İnsanlar herhangi bir iletişimde bulunmak istediklerinde önce iletecekleri bildiriye belirler sonra bu bildiriye anlamların karşılığı olan kelimeleri seçer, sonunda da seçtiklerini amaca uygun bir biçimde yan yana getirirler. İşte çeviri bir dille yapılan bu işlemin aynıyla bir başka dile geçirilmesidir. Bir dildeki şekil ve anlam bütünlüğünün bir başka dilin şekil ve anlam bütünlüğüne aktarılması demek olan çeviriyi, bir kod ile verilen bildiriye öğelerin şekil, anlam ve işlev yönünden eş değerliğini gözden uzak tutmadan bir başka koda geçirmek diye de tarif edebiliriz. Çeviri konusundaki güçlülüğümüz işte bu kod farkından kaynaklanmaktadır. Dillerin anlam yönünden olmasa bile şekil yönünden birbirinden büyük farklara sahip olması çeviriyi daha da güç bir iş hâline getirmektedir. Söz konusu şiir olunca bu daha da güç bir hâl alır. Bunun nedeni de şairin sadece ne söylediğinin değil nasıl söylediğinin de çok önemli olmasıdır. Değeri, söylenişinden çok, söylenende olan romanla öykü, başka bir dile çevrildiği zaman, belki bir ayağını kaybedip topal kalır. Ama büsbütün ölmez. Gelgelelim şiir böyle değildir. Şiiri şiir yapan söyleyiştir. Bu nedenle de şiir, şairinin dilinde bile ancak bir türlü söylenir.

Bu parçaya göre, şiirle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Güzel şiir, anlamsal yoğunluğu olan şiirlerdir.
B) Şiirde anlam ile şekil birbirini tamamlamalıdır.
C) Şiir, diğer türlere göre çeviriye uygun değildir.
D) Şiiri şiir yapan, şairin duygu ve düşünceleridir.
E) Her şair, şiirlerinin güzel olduğu zannına kapılır.

1. Bizde çocuk edebiyatı uzun bir süre pek ciddiye alınmadı. Çocuk edebiyatı oluşturma heveslileri de sözde, çocuğun dünyasına girip çocukça şiirler yazdılar ama yazdıklarını kendileri bile ciddiye almadılar. Şairinin inanmadığına, çocuk nasıl inansın? Onun ciddiye almadığını çocuk niçin ciddiye alsın? Çocuk, kendini aşan, ciddiye alan, şairi tarafından gerçekten benimsenen şiirleri sever. Yalnız çocuk mu? Büyüklere de öyle değil midir? Onlar da kendilerinin önemsenmesini, kendileri için bir şeyler yapıldığını hissetmek ister.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk edebiyatı oluşturmak, sanıldığı kadar kolay değildir.
B) Hangi kesime seslenirse seslensin sanatçı, özgün olmalıdır.
C) Şairin önemsemediği, değerine inanmadığı bir şiiri seslendiği kitle de ciddiye almaz.
D) Çocuk ya da büyük her birey değer görmek, hitap edilmek ve önemsenmek ister.
E) Çocuğu önemsemeyen, onun ruh ve zevk dünyasına katkı sağlamadan çocuk edebiyatı oluşturamaz.

2. Antik Yunan'da bir şeyin yetkinliği anlamına gelirdi erdem. Kendine uygun olan işi yapana, kendine özgü işlevi yerine getirene, Aretes'i olan yani yetkin olan, erdemli insan denirdi. Örneğin bıçağın Arete'si iyi kesmektir çünkü bıçak bu amaç için imal edilmiştir. İnsan söz konusu olduğunda erdem şu şekilde tanımlanır: "İnsana özgü faaliyet türü, hareket, büyüme, üreme değildir çünkü bunları hayvanlar da gerçekleştirir. İnsanın erdemli aklı en yüksek düzeyde kullanılmasından ve gelişmesinden oluşur." Erdem terimini felsefeye sokan "her varlığın kendine özgü fonksiyonunu en iyi biçimde yerine getirme" anlamına gelen erdem sözcüğünün insan ve insanın etkinlikleri için kullanan Sokrates olmuştur. Bu bağlamda Sokrates'e göre erdem, insanın kendisine uygun olanı gerçekleştirmesidir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine varılabilir?

- A) Erdem insanın kendi doğasının kurallarına uygun bir eylemi yapma gücü ve iradesidir.
B) Erdem toplumsallığın gereklerine, toplumun insana yüklediği role bağlı kalarak sorgulamadan itaat etmesidir.
C) İyi, erdemli insan olmak için iyi yurttaş olmak gerekir, bu da kanunlara ve geleneklere, toplumsal tercihlere uygun davranmakla gerçekleşir.
D) İnsan ve aklı her şeyin ölçüsü değildir. Şayet böyle davranırsa yozlaşır, kendisi ve toplumla çatışır.
E) Politik ve ahlaksal topluluğa bağlı olma yönetim içindeki sorumlulukları yerine getirme erdemli olmanın temel koşuludur.

3. 12 Haziran 2018'de görkemli bir törenle açılışı yapılan TANAP, Azerbaycan'ın Hazar Denizi'ndeki Şah Deniz Gaz Sahası ile bu denizin güneyindeki diğer sahalarda üretilen doğal gazın yılda 6 milyar metreküplük bölümünü ülkemize, 10 milyar metreküplük bölümünü ise Avrupa'ya ulaştıracak boru hattı projesinin adıdır. Boru hattı Türkiye-Gürcistan sınırında Ardahan'ın Posof ilçesi Türkgözü köyünden başlayarak Ardahan, Kars, Erzurum, Erzincan, Bayburt, Gümüşhane, Giresun, Sivas, Yozgat, Kırşehir, Kırıkkale, Ankara, Eskişehir, Bilecik, Kütahya Bursa, Balıkesir, Çanakkale, Tekirdağ ve Edirne olmak üzere 20 ilden geçmekte ve Yunanistan sınırında Edirne'nin İpsala ilçesinde son bulmaktadır. Bu proje ile Rusya'ya doğal gazdaki yüzde 52 civarındaki bağımlılığımız bir miktar azalacaktır.

Bu parçada TANAP projesi ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi kesin olarak çıkarılabilir?

- A) 12 Haziran 2018'den sonra Türkiye'nin doğal gazdaki dışa bağımlılığı son bulmuştur.
B) Boru hattı, İç Anadolu Bölgesi'ndeki bütün illerden geçmektedir.
C) Proje ile birlikte Rusya'dan alınacak olan doğal gaz miktarında yarı yarıya bir düşme olacaktır.
D) TANAP boru hattı ile Avrupa'ya Türkiye üzerinden doğal gaz aktarılmaya başlanmıştır.
E) Proje sayesinde Azerbaycan'dan Türkiye'ye Avrupa'dan daha fazla doğal gaz aktarılmaktadır.

4. Romanın görevi, hayatı olduğu gibi göstermektir. Bunun için en küçük şeyleri anlatmaktan çekinmez. Birtakım gereksiz parçaları da bünyesinde taşır. Ancak o sayede gerçek hayatı andırabilir. En iyi roman, bir insanın duygularından, yaptıklarından hiçbirini seçmeyen hepsini birden önümüze seren romandır. Tam bir gerçekliğe başka nasıl erişilebilir? Bu böyle olunca romanların belki de en olgunu Joyce'un "Ulyses"idir. O kocaman kitapta, bir insanın yirmi dört saat içinde bütün yaptıkları birer birer anlatılmıştır.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Gerçekleri olduğu gibi anlatmayan roman, görevini yerine getirmiyor demektir.
B) Ulyses, dünya edebiyatının en başarılı romanıdır.
C) Romancı eserinde insanın hayallerini ve duygularını ikinci planda işlemelidir.
D) Dünya edebiyatında gerçekleri anlatan romancı sayısı pek fazla değildir.
E) Roman denince akla gelecek ilk isim Joyce'dir.

Paragrafta Ana Düşünce

5. “İmgesiz sanat olmaz, şiir ise hiç olmaz.” demiştir IV. Popenya. Demek ki yatıp kalkıp boyuyoruz bir şeyleri yazıyla, çizgiyle, renkle, ezgiyle... İşte şiir başlı başına bir yorgunluktur ama düzyazıyla şekillenen bir yalanı, ondan ayrı tutamazsınız. Sonuçta ortaya konan ‘yaratı’, eşi benzeri olmayan bir şey. Sorarım size Sait Faik’in “Hişt Hişt!” sesini eline geçiren olmuş mudur? Ya da Nazım Hikmet’in Abidin Dino’ya söylediği şekliyle “mutluluğun resmi”ni eksiksiz yapan var mıdır?

Bu sözleri söyleyen kişinin asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayal unsurları ile süslenmesi, bütün sanat ürünlerinin ortak zenginliğidir.
B) Hayallerle yüklü bir düzyazıya rastlamak pek mümkün olmaz.
C) İmge daha çok resim ve şiir sanatında kendini gösterir.
D) Bazı yazarlar, gerçeği hayallerle süsleyerek yazar.
E) Hiçbir sanatçı, eserin sadece hayal ürünü olmasını istemez.

6. Türkçe konusunda bütün yükü Millî Eğitim Bakanlığının ve öğretmenlerin omzuna yüklersek bir adım öteye gidemeyiz. Dilin öğretildiği ve sevdirildiği yerler öncelikle okullardır ancak aileden sokağa, oradan bütün devlet kurumlarına kadar konuşulan ve yazılan her yerde aynı hassasiyetin gözetilmesi gerekir ki bir dil bilinci oluşabilin. En önemlisi dilin kuralları her ne kadar gramer derslerinde öğretilse de bu, asla etkili ve kalıcı bir öğrenme değildir. Türkçe bilinci ancak bu dilin iyi ve doğru metinleri okutularak geliştirilebilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenene en yakın yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dil bilinci okulların yanı sıra sosyal hayatın içinde oluşur.
B) Sokak dili düzelmedikçe dil bilincinin oluşması mümkün değildir.
C) Okullar dil bilincinin oluşmasında yetersiz kalmıştır.
D) Gramer dersleriyle bir dilin incelikleri öğretilemez.
E) Çocuğa kitap sevgisi aşılacak, ailenin görevlerindedir.

7. Teknoloji; çeşitli mal veya hizmetlerin üretiminde, bunlara yönelik amaçların gerçekleştirilmesinde kullanılan teknikleri, işlemleri, becerileri ve yöntemleri içerir. Bunların derlenmesine veya bilimsel araştırmalara genel olarak “teknoloji” adı verilir. Her türlü teknik süreç, bilgi, makine, bilgisayar ve cihazlar gibi teknik materyaller teknoloji ile bağlantılıdır. Doğal kaynakların kullanılmasıyla başlayan teknoloji, genel olarak insanların ihtiyaçlarından doğmuştur. Her ihtiyaç, farklı bir teknolojinin gelişmesine yol açmıştır. Tekerleğin icadı, teknolojik bir devrimdir. Matbaa ve telefonun icadı âdeta toplumların kaderini değiştirmiştir. Nihayet İnternet’in keşfi ile iletişim devrimi yaşandı. Toplumlar arası etkileşim ve iletişim kaynakları bir anda İnternet’e evrildi. Nükleer ve askerî teknolojilerdeki gelişmeler, ülkeleri yeni teknolojiler icat etmeye sevk etti. Günümüzde artık yapay zekânın insanları yöneteceğini konuşuyoruz.

Bu parçada teknoloji ile ilgili olarak asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Teknolojik ürünlerin insan hayatını kolaylaştırmak adına her alanda kendini gösterdiği
B) Teknolojik ürün üretimde başlangıcından beri doğal kaynaklardan yararlanma yoluna gidildiği
C) İnsanoğlunun isteklerinin hiç bitmediği ve teknolojinin bu isteklere cevap vermeye çalıştığı
D) Teknolojik gelişmenin ihtiyaçlar doğrultusunda bir sonucu olmadığı, bir gelişmenin başka bir gelişmeyi doğurduğu
E) İnsanların doyumsuz olmasının, teknolojik gelişmelerin bir sonucu olduğu ve bu durumun çağlar boyu devam edeceği

8. Bir Kızılderili aşiretinde yalnızca meyve, sebze ve balık yenirmiş. Bir yıl kıtlık olmuş. Derelerdeki balıklar ölmüş, sebze ve meyveler kurumuş. Aşirette ölen ölene. Bununla birlikte dağlarda yaban geyikleri çokmuş. Aşiretin yöneticileri geyik etinin yenilebileceğini, bunun günah olmadığını söylemişlerse de ikna edememişler kimseyi. Yöneticiler düşünmüşler taşınmışlar; tutmuş yaban geyiğine “dağ balığı” anlamında bir ad takmışlar. Bundan sonra da yaban geyiklerini yemeye başlamış halk.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine varılabilir?

- A) Dilini koruyan milletlerde kültürel çözüme görülmez.
B) Dilin kültürü, gelecek nesillere aktarma görevi vardır.
C) Yaşam koşulları, insanların beslenmesinde en büyük etkidir.
D) Toplumsal değerler, dilin şekillenmesinde önemli bir yere sahiptir.
E) Ulusların yaşaması dillerini korumasına bağlıdır.

1. Osmanlı Devleti'nde toplum, yönetenler (askerî) ve yönetilenler (reaya) olmak üzere ikiye ayrılmıştır. Askerî sınıf, padişahın kendilerine dinî ya da idari yetki tanıdığı devlet görevlilerinden oluşuyordu. Yönetenlerle, yönetilenler arasındaki en önemli fark, yönetenlerin devlete vergi vermesi, yönetilenlerin vergi vermesidir. Yönetenler, gördükleri vazife ve eğitime göre üç gruba ayrılmıştır:

Seyfiye sınıfı: Osmanlı toplumunda yönetim görevde olan askerî zümreyi ifade eder. Sadrazam, vezirler, beylerbeyleri, sancakbeyleri, kapıkulu zabıtları ve neferleri ile tımarlı sipahiler ve deniz askerleri bu gruptandı.

İlimiye sınıfı: İlimiye, ilimle meşgul olanlar topluluğu demektir. Kazaskerler, şeyhülislam, müderrisler ve kadılar bu gruptandı. İlimiye sınıfı eğitim, adalet, yargıçlık, noterlik, fetva ve mahallî yönetim işlerine bakarlardı.

Kalemiye sınıfı: Büro veya daire anlamına gelen, devlet kalemlerinde çalışan her düzeydeki idari memurların oluşturduğu gruptur. Nişancılar, reisülküttaplar ve divan kâtipleri bu gruptandı. Kalemiye sınıfı, devletin yazışma, maliye ve dış işlerine bakarlardı.

Bu parçaya göre Osmanlı'nın yönetenler sınıfı ile ilgili olarak,

- I. Hizmetleri karşılığında devlete vergi vermekle yükümlü değildir.
- II. Devletin askerî, ilmî ve idari işlerini yürütmekle görevlendirilmişlerdir.
- III. Toplumun her kesiminden insan, bu görevlere getirilebilir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Zamanın kıvrımlarında
Dayanılmaz hasretin
Veriyor bana ıstırap
Dokunuyor sanki
Pembe düşlerinize
Kırık bir mızrap

Bu şiirde hâkim olan tema, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ölüm B) Özlem
C) Ayrılık D) Kararsızlık
E) Yalnızlık

Paragrafta Ana Düşünce

3. Şu bir gerçek ki büyük romancılarda; Balzac'da, Dostoyevski'de sanat ve edebî güzellik kaygısı yoktur. Bu yazarları okurken "Ne güzel! Ne sanat!" demezsiniz. Balzac, üslup güzelliğini romanlarını yazdıktan sonra düşünürmüş. Stendhal planı, romandan sonra yaparmış. Büyük romanlar, içlerinde hiçbir düzenin bulunmadığı bir kaos gibidirler. Dostoyevski'nin Budala'sı, hayat kadar karışık ve dağınıktır. Diğer taraftan edebî güzelliği amaç edinen romancılar eserlerine büyük romanlardaki hayat afişini koyamamışlar, okuyucuyu sihirlemiş fakat sürükleyememişlerdir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Büyük romancılar, eserlerinde planı hiç önemsememişlerdir.
B) Roman, hayatı bütün yönleriyle ele alan bir edebî türdür.
C) Büyük romanın sırrı, edebîliğinde değil hayatı ele alış biçimindedir.
D) Yazarlık, güzel yazmakla değil okuyucuyu etkileme gücü ile ölçülür.
E) Bir romanın sanat yönü ne kadar iyi olursa etkileyiciliği de o kadar iyi olur.

4. Herkes bir sanat eserini okuyabilme kabiliyetine sahip değildir. Şiir, hikâye, roman okumak yoğun ve bilinçli bir birikimi gerektirir. Örneğin bir şairi, bilmem hangi yılda çıkmış bir tek şiir kitabıyla okuyup anlayamazsınız. Böyle okuma insana hiçbir şey kazandırmaz. İnsanın en az yirmi yıl öncesine kadar edebiyatımızdaki değişimleri tanıması, değerleri doğru bir düzene koyabilmesi gerekir. Sanat eserleri, kendinden bekleneni ancak böyle bir okunmayla yerine getirebilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir sanat eserinin okunması ve doğru anlaşılması okuyanın anlama gücüne bağlıdır.
B) Okuyucunun bir sanatçıyı anlayabilmesi için o sanatçı ile ilgili belli bir birikime sahip olması gerekir.
C) Sanat eserleri, toplumun ihtiyaçları doğrultusunda doğar ve gelişir.
D) Okuma kabiliyeti kazanmak, sanat eserlerini dikkatle okumaya bağlıdır.
E) Sanat eserinin kendinden bekleneni vermesi için çağına seslenmesi gerekir.

Paragrafta Ana Düşünce

5. Yön bulmak, duygu değil teknik bilgi gerektiren bir iştir. Yön bulmak, daha çok maceracı insanların ilgi alanına girse de aslında hayati önem taşıyan bir beceridir. Doğada bulunmayı sevenler, şehirden uzak alanlarda seyahat edenler başta olmak üzere herkes, yön bulma tekniklerini öğrenmelidir. Yönler konusu, eğitim hayatına yeni başlayan öğrencilerde, askerlik çağına gelmiş gençlere kadar hayatımızın farklı evrelerinde hep karşımıza çıkar. Dünya üzerinde bulunduğumuz konumu haritalar ya da başka yardımcı malzemelerle belirleyebilir ve yeni rotamızı çizebiliriz. Bulduğumuz yer ve hedef noktamız arasında bir sürü engeller ve akıl karıştırıcı öğeler olabilir. Örneğin; tepeler, dağlar, nehirler gibi... Doğru yön bulma ve bu konuda teknik davranma becerisi de tam bu noktada önemlidir.

Bu parçada asıl vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yön bulmada sezgilerin önemli bir unsur olduğu
B) Yön bulmanın sezgi değil bilgi ve teknik işi olduğu
C) Yön bulmada doğanın insana yol gösterdiği
D) Yön bulurken duygulara güvenmek gerektiği
E) Yön bulma işinin bir yetenek olduğu

6. Sanatçılar zaman zaman bir durgunluk dönemi geçirirler. Onlardan, "Gözüm kâğıdı kalemi görmek istemiyor, aylardır tek kelime yazmadım, kuruyup kaldım." gibi sözler duyarsınız bu dönemlerinde. Onların bu durgunluk dönemleri bana sorarsanız aslında bir biriktirme dönemidir. Bir başka söyleyişle; suskunluk gibi görünse de bu, ne zaman ve nasıl patlayacağı belli olmayan bir olgunlaştırma dönemidir. Bir gün bir bakarsınız bir öykünün ilk cümlesi, bir şiirin ilk dizesi, bir resmin ilk fırça darbesi bir yerlerden çıkar gelir.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sanatçının üretmediği dönemler, aslında eserlerini olgunlaştırma dönemleridir.
B) Sanatçıların durgunluğu, yazma isteğinin yok olmasıyla ilgilidir.
C) Birikimi olmayan sanatçılar, yazmak isteseler de hiçbir şey yazamazlar.
D) Sanatsız bir dünya; durgun, durağan bir dünya olur.
E) Sanatçıların üretken olması için, hareketli, dinamik bir yaşam sürmesi gerekir.

7. Dehayı uzun bir sabır diye tanımlar Bruyere. Onu dünya edebiyatının büyük isimleri doğrular niteliktedir. Paul Valery'in "Deniz Mezarlığı"nu uzun yılları kapsayan bir çaba sonunda yazdığını, Goethe'nin "Faust"u genç sayılabilecek bir yaşta başlayıp seksenlerde tamamladığını, Stefan Zweig'in bin sayfayı aşan eserlerini iki yüzlere indirdiğini hatta çoğu zaman yazdıklarını ateşe attığını, sonra kafasında arınmış biçimini yeni baştan yazdığını biliyoruz. Stendhal'ın bir mektubunda "Vaktim olmadığı için uzun yazıyorum." diye özür dilemesi kısa ve özlü yazmanın bir çaba hem de zorlu bir çaba olduğunu dile getirmektedir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Özlü bir eser meydana getirmek sanıldığı kadar zor değildir.
B) Hacimli eserler, sanatçıyı uzun yıllar meşgul eder.
C) Sanatçıların zaman problemleri onları uzun yazmaya iter.
D) Hiçbir sanatçı, eserini ilk hâliyle beğenmez, onları zamanla değiştirir.
E) Sanatçılar yıllar süren bir çaba harcamadan özlü, güçlü eserler oluşturamaz.

8. Genç Kalemler'den beri Türk şiirine, özellikle de Türk nesrine dadanan yanlış bir inanış vardır: "Yazı dili, konuşma diline yaklaştığı, halkla bütünleştiği oranda gelişir. Okur, bir eseri okuduğunda kendi dilini buluyorsa o esere ve yazara ilgi duyar, okuma isteği artar." Böyle düşünenlerin, bir dilin yabancı sözcüklerden temizlenmesinin halk diline dönmekle mümkün olamayacağını bilmesi gerekir artık çünkü konuşma dili, insanın tabiatla olan bağları doğrultusunda kabaca oluşur. Bu dilde sanatı, estetiği aramak ne derece doğru olur ki?

Bu parçada vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yazı dili ile konuşma dili arasında kopmaz bağlar olmalıdır.
B) Bir dildeki yabancı kelimeleri ayıklamanın yolu, halkın dilini kullanmaktır.
C) Sanatta yanlış kanılara saplanıp kalmak, halkın okuma alışkanlığını etkiler.
D) Halka halkın diliyle seslenmek, sanıldığı gibi kolay bir iş değildir.
E) Halkın konuştuğu bir dilin eserlerde kullanılması, eseri sanattan uzaklaştırır.

1. Ulusal kültür, bir milleti ayakta tutan en önemli unsurdur. Ulusal kültürün gelişmesi de sanat eserleriyle doğrudan ilgilidir çünkü halk çoğunluğunun diliyle kitapların dili arasındaki ayrılığın göze battığı yerde ulusal kültür gelişmiyor demektir. Bizde gerçekten bir uçurum var bu ikisi arasında. Bunca gayretlerimize rağmen bu iki uçurumu kaldırma işinin başında sayılırız. O kadar ki hâlâ aramızda düşündüğünü konuşur gibi yazmaya çabalayanları ayıplayan, kötüleyen kültürlü kişiler var. Sanki halk diliyle yazmak ayıp gibi.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine varılabilir?

- A) Halk diliyle yazan aydınlar, diğerleri tarafından sanatçı olarak nitelendirilmez.
 B) Halkın istediği sanatçı olmak için ona onun duygularını dile getirecek şekilde seslenmek gerekir.
 C) Aydınlar, eserlerini halk diliyle yazmak yerine onların anlamadığı bir dili tercih ederek kendilerini yok ediyor.
 D) Ne kadar çaba sarf edilirse edilsin sanatçıların halkın dilini tercih etmeleri söz konusu olamaz.
 E) Millî kültürün gelişmesi, aydınlarımızın halkın diliyle yazmayı benimsemesiyle mümkündür.

2. Ülkemizde özellikle son yıllarda bir olgular hormonlaşması yaşanmış ve edebiyat da yeterince bundan payını almıştır. “Edebiyatsız yazar” olgusu ise en dikkat çekici olanıdır. Yeni bir yazar tipi türemiş ve bu tip, şiirden romana kadar değişik türlerde ortalığa yayılmıştır. Pek tabiidir ki bunu “edebiyatsız okur” olgusu izlemiştir. Bir nevi “fast-food” okuyucu. Biçimleri ve renkleri türdeşdir bu yazarla okuyucunun. Lezzet değil, karşılıklı tüketimdir ana bağlantıları. Ve bir kere iktidar oldu mu o, kim ne diyebilir ki artık? Ortada bilimsel(!) ölçütler var değil mi? Çok okunma, çok satma, şöhret, hayran kitlesi...

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülkemizde edebiyatla ilgili bir nevi kavram kargaşası yaşandığı
 B) Eserlerin edebî ölçütlerden çok popüleritesiyle değerlendirildiği
 C) İyi yazarların kendisini toplumdan uzak tutmaya çalıştığı
 D) Son zamanlarda ülkemizde bir edebî türde patlama yaşandığı
 E) Son yıllarda okuyucu kitlesinin geçmişe göre artış gösterdiği

3. Freud, “hipnoz” yöntemiyle insanların bilinçaltına attığı olayları çözmeye çalışmış, bilinçaltının nasıl oluştuğunu, hangi yaşantıların bireyin zihninde daha çok yer aldığını saptamak için uğraşmıştır. Onun bu yöntemine psikolojide “psikanaliz” denir. Freud’a göre, her insanın yaşantısında farkında olduğu ya da olmadığı, benliğini sarsan yaşantılar vardır. Unutmaya çalışılsa da zaman zaman hareketlerinde veya düşüncelerinde baş gösteren, davranış bozukluklarına sebebiyet veren davranışlardır bunlar. İşte bu çatışmalardan, engellenmelerden kurtulmak için birey bilinç dışı hareketler sergiler. Bunlara da psikolojide “savunma mekanizmaları” denmektedir. Birey kendisine savunma mekanizması geliştirerek yaşadığı kaygıyı azaltmaya çalışır. Bilinçaltındaki olumsuzluklardan kurtulma yolu olarak da görülen bu mekanizmaları sık sık davranışa dökmek, kişilik sorunlarının yaşanmasına sebep olur.

Bu parçada savunma mekanizması ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi anlatılmak istenmiştir?

- A) Kişiyi hayatındaki olumsuzlukları yok ettiğini düşündürürken onun kişiliğine zarar verdiği
 B) Kişinin kendisini iyi hissetmesini sağlayarak güvenini tazelenmesine yardımcı olduğu
 C) İnsanların diğer bireylerle iletişim kurmalarına yardımcı olmak yerine kişiyi yalnızlaştırdığı
 D) Toplumun kişiler üzerindeki baskısını artırarak onun hata yapma oranını artırdığı
 E) Saygı problemi yaşayan insanların kendini güçlü hissetmelerini sağladığı

4. Biraz büyüyen çocuğumuz kendini oyuna kaptırdığında hemen ona çıkışıyoruz çocukluk yapma, diye. Çocukları rahat bırakıp onların bol bol çocukluk yapmalarına fırsat vermeliyiz. Büyüdükten sonra fırsat bulup da yapamayacakları ne kadar çocukluk varsa bırakalım yapsınlar. Evden dışarıya, taşta, toprağa değsin ayakları. Değsin ki çocuk olduklarını biraz daha iyi anlasınlar. Mutluluğu, eve kapanarak değil evden sokağa çıkıp doyasıya oynayarak yakalayabileceklerini, çocuk olmanın bunu gerektirdiğini anlasınlar.

Bu parçada yazarın asıl vurgulanmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Çocuk oyunlarının çocuk gelişimindeki yeri
 B) Çocukluğun çocukken dolu dolu yaşanması gerektiği
 C) Çocuk terbiyesinde çocuğu azarlamanın yanlış olduğu
 D) Çocuklara kendilerini kanıtlamaları için fırsat verilmesi gerektiği
 E) Çocukların doğayla iç içe yaşayıp toprakla bütünleşmesinin önemi

Paragrafta Ana Düşünce

5. Flaubert'in, "Madam Bovary, benim." biçimindeki deyişini, ancak onu kendim kadar tanıyorum, yaşanırken anlayabiliriz. Yoksa ben onun yaşadıklarını yaşadım, biçimindeki bir yorumun bence geçerliliği yoktur. İnsanın intihar etmiş birinin ruh hâlini tanıması mümkündür fakat bunu tanıması için intihar etmesi gerekmez. Nitekim Madam Bovary intihar etmiştir ama o karakteri bize aktaran yazarın yaşantısında böyle bir deneyimin olduğunu düşünmek yersizdir. Yazarın büyüklüğü, yaşadıklarıyla değil fakat anlattıklarını tanıyıp tanımamasıyla ortaya çıkar, diyorum.

Bu parçada yazarın asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Flaubert, Madam Bovary isimli romanında kendi yaşadıklarını anlatmıştır.
- B) Yazarı güçlü kılan anlattıklarını yaşamış olması değil bilip anlatabiliyor olmasıdır.
- C) İyi bir yazar, kahramanlarının psikolojik durumlarını daha önce tecrübe eden yazardır.
- D) Yazarın, yaşam mücadelesi veren kahramanlarını iyi işleme gerçeği yaşamda buna tanık olmasına bağlıdır.
- E) Bir şeyi tanımanın ve bilmenin en önemli yolu onun daha önce denenmesidir.
6. Herkesin kendine göre bir İstanbul'u var. Kimine göre Peygamberimizin övdüğü, fethini haber verdiği kutlu bir şehir; kimine göre her türlü karanlık işlerin döndüğü Bizans hatta Tevfik Fikret'in yaklaşımıyla çirkin ve pis bir kadındır. Yahya Kemal'e göre ise sade bir semtini sevmek bile bir ömre değer. Sahabesi ve evliyası da bol, batakhanesi ve mafyası da... Kimine göre İslambol, kimine göre dukalık... Aslında herkes kendince haklı. İstanbul'a neresinden bakarsanız oraya ait özellikleri görürsünüz. Biraz da bakanın kişiliği ve ruh hâliyle ilgilidir değerlendirmeleri.

Bu parçada yazarın İstanbul ile ilgili asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İstanbul'u sevmek ve övmek için onu yakından tanımak gerektiği
- B) İstanbul'u herkesin kendi penceresinden değerlendirdiği
- C) Ruh hâli sıkıntılı olan insanların İstanbul'da yaşamak istemediği
- D) İstanbul'da mutluluk içinde yaşamının birçok insanın tükenmeyen hayali olduğu
- E) İstanbul'la ilgili yazılmış ne kadar kitap varsa hepsinin birbirinden farklı olduğu

7. Her şeye rağmen ben, eleştirel düşüncenin altını çizmek isterim. Başkalarının kutsalına saygılı olmayı, kendi kişisel tercihim olarak prensip edinmişimdir. Diğer yandan evet, altını çizmek istediğim doğru; eleştirel düşüncenin gelişmesi, ülke için bence daha önemli olduğundan eleştiri hakkının savunulmasını tercih ederim. "Kutsalıma saygı" düşüncesini savunmak yerine, benim kutsalıma saygısızlık etsinler lakin eleştiri hakkımı elimden almasınlar, derim.

Bu parçada yazarın asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Başkalarının kutsalına saygılı olmak herkesin görevidir.
- B) Eleştirel düşüncenin ülkenin gelişmesindeki payı yadsınamaz.
- C) Toplumsal barışın sağlanması eleştiri bilincine bağlıdır.
- D) Eleştirel düşüncenin gelişmesi karşılıklı saygıya bağlıdır.
- E) Bütün insanlar eleştiri hakkına sahip olmalıdır.

8. Dünyanın binlerce kilometre üstünde onlarca ayna var. Bir yerden alınan herhangi bir veriyi başka bir noktaya ulaştıran bu aynalar, kimsenin görmediği isimsiz kahraman gibi görev görürler. İnsanların hizmetine sunulan çok sayıda görevin baş aktörü olan bu aynalar, uydulardır. Uzay çağında yaşıyoruz. Artık dünya insanlara yetersiz geliyor. Ayda yaşam var mı, Mars'ta su var mı diye tezler ortaya atılırken uzay turizmi de yavaş yavaş gündeme gelmeye başladı. Hâliyle uyduların görevleri daha da artacağı benziyor. Artan arz-talep dengesine göre uydu sistemleri, uzay araştırmaları da farklılık gösteriyor. Uzay istasyonlarından fırlatılan uydular da giderek artıyor. Her ülke, kendi uydusu ile dünyada söz sahibi olmanın peşinde. Askerî hareketlerin bile uzaydan izlendiği bir dönem yaşıyoruz. Uzaydan araçların plakalarını okuyabilen devasa gözler, sesleri takip eden büyük kulaklar devletlerin de politikalarını belirlemelerinde etkili olabiliyor.

- I. Yeni yaşam yerleri arayan insanların hizmetinde olduğu
- II. Güneş sisteminden öteyi gözlemleyemediği için geliştirilmesi gerektiği
- III. Devlet yönetimlerinde söz sahibi olduğu
- IV. Devletlerarası bir üstünlük göstergesi olduğu

Bu parçada uydularla ilgili olarak anlatılmak istenenler arasında yukarıdaki numaralanmış yargılardan hangileri vardır?

- A) Yalnız III
- B) I ve II
- C) II ve IV
- D) III ve IV
- E) I, III ve IV

1. Turizm sektörü; inşa edilen üstyapı tesisleri, daha fazla istihdam ve daha fazla inşaat malzemesi kullanımı anlamına geldiğinden ilk andan itibaren ekonomiye yayılarak yoğun bir gelir akımı doğurmaktadır. Bu yönüyle turizm sektörünü, "dünyanın en büyük endüstrisi, refah ve istihdam yaratan en büyük işvereni" olarak tanımlayan Dünya Turizm ve Seyahat Konseyi'nin (WTTC) yaptığı bir hesaplama göre turizm sektörü her üç saniyede bir iş olanağı yaratmaktadır. Turizm sektöründe dünyanın neresine giderseniz gidin, hizmet çok önemli bir yer tutmakta ve teknoloji ne kadar gelişirse gelişsin bu hizmet de ancak insan tarafından gerçekleştirilmektedir. Bu sebeptendir ki, turizm sektörü emek-yoğun bir sektör olduğu için istihdam yaratmada diğer sektörlerle nazaran daha etkilidir. Turizm sektöründe doğrudan ve dolaylı istihdam olanağı sağlayan kaynak ise turistlerin yapmış oldukları tüketim harcamalarıdır.

Bu parçada turizm ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Türk ekonomisine en büyük katkıyı sağlayan sektör olduğuna
B) Yabancı turistlerin ülkemizdeki turizm hizmetinden çok memnun kaldıklarına
C) Ülkemizde turizm sektörüne diğer iş alanlarından daha çok değer verildiğine
D) Turizm sektörünün insanlara ciddi anlamda bir iş imkânı sağladığına
E) Ekonomik kalkınmayı sağlayan en önemli sektörün turizm olduğuna
2. Sanatın iç etkileşiminden ayrı bir de dış etkileşimi vardır. Şair dile giren sözcükler kadar kendi sözcüklerini de kullanabilir bu durumda. Teknoloji her gün yeni dünyalar, yeni ulaşım ve iletişim kapıları açarken şairin bundan etkilenmemesi nasıl mümkün değilse toplumun sıkışan dinamiklerinden, öfkeden ve toplumsal patlamalardan da uzak duramaz. Bunu kendisi amaçlamasa bile o bir yolunu bulup şiirinin içine sızar. Zaman zaman çocukluk, yalnızlık ve aşk temalarında kaçış araması da bundandır belki.

Bu parçada sanatçılarla ilgili olarak vurgulanmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Kendilerine ait üsluplarının olması gerektiği
B) Eserlerinde teknolojiyi kullanmalarının gerekliliği
C) Sosyal yaşamın ve teknik gelişmelerin yansımalarından etkilenmelerinin kaçınılmaz olduğu
D) Çocukluk anılarından yola çıkarak eser vermelerinin yanlışlığı
E) İnsanları etkilemek için dış dünyanın olanaklarından yararlandıkları

3. Ben bir yazarın dünyayı algılama biçimi, dünya görüşü, olayları kavrayışı değişmedikçe ana meselelerinin, baktığı yerin nadiren sapmalar olsa da değişmeyeceğine inanırım. Bunun tersi örnekler çok azdır. Hayata, insana bakar ve sayısız şey görür; bununla birlikte gördüğü şeylerin tümü değil sadece bazıları etkiler, ilgilendirir onu. Yalnızca etkilendiği şeyleri yansıtmaya değer bulur. Bu da birkaç temanın ötesine geçmez. Kahramanları bile aynı ya da benzerdir. Bazen kendini tekrar etme tehlikesinden söz eder eleştirmenler. Bense bu durumun kaçınılmaz olduğu kanısındayım.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Sanatçıların gelişmeleri izlerken tekdüze bir bakışa sahip olmamaları için yapıt kahramanlarını benzer tiplerden seçmeleri gerekir.
B) Olaylara bakışı belli bir çerçevede sınırlanmış ve düşünceleri değişime kapalı olan sanatçıların yapıtları yaratıcılıktan uzak, kısır bir içeriğe sahiptir.
C) Bir sanatçının iyi bir gözlemci olabilmesi için toplumla iç içe yaşaması ön koşuldur.
D) Yapıtlarında tekrara düşen sanatçılar, genellikle tüm insanları etkilemeye, gelişme ve gözlemlerini yansıtmaya çalışırlardır.
E) Günlük konuları aynı bakış açısıyla değerlendirmek, sanatçının yaratıcı bir kişiliğe sahip olduğunu gösterir.

4. Genelde hekimler, kişileri bir otomobilin arızalı parçalarını incelediği gibi değerlendiriyor. Oysa insanların bütünüyle değerlendirilmesi ve farklı olan organlar arasındaki bağlantılarda bir arıza olup olmadığına bakılması gerekiyor. Bunu da en iyi aile hekimleri başarabilir. Çünkü herhangi bir hekime gidildiğinde bu kişiyle çok kısa bir süre geçiriliyor. Aile hekimleri ise kişiyi doğduğu andan itibaren tanıyor. Bu da aile hekimlerine kişilerin geçmişleriyle birlikte hareket etme olanağı veriyor.

Bu parçadan asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülkemizde aile hekimliğinin gereksiz olduğuna inanıldığı
B) Aile hekimlerinin pek çok yönden diğer hekimlere göre hastaya daha fazla yardımcı olduğu
C) Aile hekimlerinin hastayla daha yakından iletişim kurmak istediği
D) Aile hekimleriyle diğer hekimler arasında bir rekabet oluştuğu
E) Hastanın iyileşmesinde sadece aile hekimlerinin katkısının olduğu

Paragrafta Ana Düşünce

5. Gençlerin günlerinin önemli bir bölümünü gezmeyle, akıllı telefonda oyun oynamayla, benzer sohbetlerle geçirdiği bilinir. Zamanın ne kadar değerli olduğundan habersiz bu gençlere yaptıklarının yanlış olduğunu söylediğinizde de rahatsız oluyorlar. "İşime karışma." türünden ucuz cevaplarla gerçeklerden kaçıyorlar. Zamanı sadece oyun, gezi ve eğlenceden ibaret sayan gençlere bir şey demeye gelmiyor. Hemen kaşlarını çatıyorlar.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılabilir?

- A) Gençlerin boş zamanlarını nasıl geçirecekleri ile ilgili yanlış yönlendirildiği
B) Eğlenceden ve oyundan ödün vermeyen gençlerin hayatın zorluklarına karşı korumasız olduğu
C) Zamanını verimli değerlendirmeyen gençlerin bu konudaki uyarılardan hoşnut olmadığı
D) Günümüzde gençler için eğitim ve kültür alanlarının oldukça yetersiz olduğu
E) Büyüklerin, gençlerin sorunlarını çözmede bilinçsiz ve aceleci davrandığı

6. Dünyaca ünlü bir sigorta şirketi, pek çok ülkede trafik kazaları ile araçlarda kullanılan bilgi, iletişim ve eğlence teknolojileri arasındaki ilişkiyi inceledi. Araştırma son üç yılda bu ülkelerde kaza yapan sürücülerin yüzde altmışının olay anında cep telefonu kullandıklarını ortaya koydu. 1600 şoförle görüşülerek yapılan araştırmada, sürücülerin trafikteyken teknik cihazlara odaklanmaları nedeniyle kaza riskinin önemli ölçüde arttığı kanıtlandı. Ayrıca sürücülerin %46'sı cep telefonu kullanmama kuralını ihlal ediyor ve %52'sinin dikkati yolcuların yaptığı telefon konuşmaları nedeniyle dağılıyor.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine varılabilir?

- A) Cep telefonlarının kullanımı, ülkelerin gelişmişliği ile yakından ilgilidir.
B) Sürücülerin cep telefonu kullanması yolcular tarafından tepkiyle karşılanmaktadır.
C) Kaza riski, şoförden çok yolcuların yaptığı hatalarla artıyor.
D) Yolcuların ve sürücülerin teknik cihazları kullanmaları trafik kazası riskini artırmaktadır.
E) Yolcuların telefon konuşmaları sürücüler için bir sorun oluşturmaz.

7. J. Jack Rousseau'ya göre başlangıçta tek başındır insan. Vahşi ve gelişmemiş bir hayvandan farksızdır. İlk insan topluluklarının oluşmaya başladığı dönem, insanın en mutlu dönemidir. Bu mutluluk, özel mülkiyetin ortaya çıkmasıyla kaybolup gitmiştir. Toplumu oluşturan bireylerin haklarının eşit olarak gözetileceğini vaat eden toplumsal sözleşmelere dayandırılarak ortaya çıkmıştır yönetim biçimleri. Giderek de zenginleşen belirli kişi ve zümrelerin mülklerini koruyup kollayan devletlere dönüşmüştür. Bu düzenin değişmesi için yapılması gereken de hileli sözleşmeler yerine herkesin hak, hukuk ve özgürlüğünü eşit olarak gözetecek; halklarının hür iradelerine dayalı demokratik sözleşmeler yapmaktır. J. Jack Rousseau bu görüşleriyle sadece Fransız Devrimi'ne değil sonrasında da çeşitli ülkelerde gerçekleşen birçok devrim ve reform süreçlerine önderlik etmiştir.

Bu parçadan aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Demokrasi düşüncesini ilk ortaya atan düşünür, J. Jack Rousseau'dur.
B) Özel mülkiyet, insanların mutluluğunu bozmuş, çarpık düzenlerin oluşmasına zemin hazırlamıştır.
C) J. Jack Rousseau'nun düşünceleri dünyadaki bütün yenilik hareketini etkilemiştir.
D) Toplumsal olayların ortaya çıkmasındaki en önemli etken cahilliktir.
E) J. Jack Rousseau'ya göre toprak sahibi olmayanların mutlu olması mümkün değildir.

8. Şimdi kalbim boş, başım dolu. Ağzımda zehir, gözlerimde ateş var. Ah, içim yanıyor, dokunmayın! Artık yolun ortasını geçtim ve saçlarımda aklar akları ve alnımda çizgiler, çizgileri doğuruyor. Ellerim, dizlerim titriyor ve önümdeki ufuklardan yok olma havası esiyor; karardıkça kararıyor, tükeniyorum. Söyle, gençliğini ne yaptın? Böyle mi olmalıydı? Söyle gençliğimi ne yaptım? Böyle mi olmalıydı?

Bu parçada,

- I. hüzün,
II. sabır,
III. pişmanlık

duygularından hangileri belirgindir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

1. Kelimelerin elbette dünyayı değiştirme gücü vardır hatta başka hiçbir şeyin dünyayı bu kadar değiştirme gücü yoktur, desek pek yanlış olmaz. Ama bu değişikliğin her zaman olumlu yönde değişeceğini garanti yok. İnsanlığın büyük başarılarının olduğu kadar sorumlu olduğu en büyük felaketlerin kökeninde de kelimeler vardır. Dolayısıyla kelimeler ve anlamlar arasındaki ilişkiye çok fazla bel bağlamamız gerekiyor. Bazen kelimeler anlamlarından kopup kendi başlarına hareket etmeye başlar. İşte o zaman bayağı tehlikeli olabilir.

Bu parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olumlu değişimlere aracılık eden kelimelerin öz anlamından uzaklaştığında tehlikeli olabileceği
B) Kelimelerin ilk ve temel anlamıyla kullanılmasının anlam derinliğine gölge düşürebildiği
C) İnsanlığın; en büyük gelişimini, kelimelerin karşı konulmaz gücüyle yapabildiği
D) Yan anlamlarıyla kullanılan kelimelerin genelde olumlu değişime aracılık edebileceği
E) Toplumsal yönden tehlike arz eden durumları en iyi, kelimelerin en iyi biçimde ortaya koyabileceği

2. Şiirin ayakları yere basan içerikle ilişkisini kesmenin sınırı Mallarme'de bitmiyor bana göre. Ondan daha da ileriye götürmeyi düşündüm. Bunu da Mallarme, "Şiir kelimelerle yazılır." sözleriyle ifade etmişti. Ben de "Şiir harflerle yazılır." demekle aynı şeyi sağlayabileceğimi düşündüm. Bu sınırı aşmak, ancak şiirin kelimelerle değil de harflerle yazıldığını söylemekle mümkün olabilir, diye düşünüyorum. Bunu yapmaya çalıştım, bunu başarabildim mi, buna tabii ki okurlar karar verecek. Benimki sadece ortaya koymak istediğim çabanın itirafı...

Bu parçadaki sözleri söyleyen sanatçının asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Şiirde biçim özelliklerinin konudan çok daha önce geldiği
B) Her konunun şiirin içine alınmasının şiirselliği öldürdüğü
C) Şiir yazma işinin kelimelerden ve edebî söylemlerden ibaret olmadığı
D) Her kelimenin şiirde kendine yer bulmasının düşünülmeceği
E) Seslerin ve ses ahenginin, şiirde kelimelerden ve konudan daha önemli olduğu

3. Bize verilen zenginliklerin, onca nimetin farkında mıyız acaba? Sahip olduklarımıza bir bakın lütfen! Paradan, eşyadan, araçtan söz etmiyorum ben. Sağlıklı olarak alabildiğimiz nefesten, ailemizden, eşimizden dostumuzdan; düşünebiliyor, hissedebiliyor olmamızdan söz ediyorum. Sahip olduğumuz bu hazinelerin değerini ancak elimizden çıktıktan sonra mı anlayacağız? Bu kıymetli şeyler, hâlâ bize aitken neden harcamayacağımız kadar para biriktirmeye çabalıyoruz? Bu değerlerimizi kaybettiğimizde bütün dünya bizi olsa bunları yerine koyabilir miyiz hiç? Koskoca Sultan Süleyman bile "Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi/ Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi" dediğine göre elimizde olmayanlarla mutsuz olacağımıza elimizdekilerle yaşamın tadını çıkarmalı değil miyiz?

Bu parçadaki sözleri söyleyen kişinin asıl anlatmak istediği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sahip olduğumuz güzellikler istesek de istemesek de bir gün elimizden çıkacaktır.
B) Yaşamın tadı, beklentilerimizin gerçekleştirilmesiyle karşılanabilir ancak.
C) Kişi sahip olduklarının değerini bilerek yaşamdan zevk almaya çalışmalıdır.
D) İsteklerimizi elde etsek bile gerçek anlamda mutluluğu yakalayamayız.
E) İnsan sahip olduklarının üzerine ne kadar ekleme yaparsa hayattan beklentilerini o oranda karşılamış olur.

4. Son yıllarda yazılan şiirlerin acaba ne kadarı yarına kalacak? Bundan elli yıl sonra 2000'li yılların değil çok sonraların da şairi olacak var mı sizce? O kadar basit, düz, müzikaliteden yoksunlar ki... Tabii şairlere sorsak onlar da okuyucunun ilgisizliğinden şikâyet edecektir. Ancak bu şiiri şiir yapan değerlerin yitip gitmesine göz yumacağız anlamına gelmez. Evet, bugünün şiirinde şiirsellik kan kaybederken şiirin ameliyat masasından kalkmasını beklemek saflık olur?

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisine varılabilir?

- A) Ahenk ve imgeden uzaklaşan şiir geleceğe kalmaz.
B) Söylenmiş olanı tekrar etmek şairi özgünlükten uzaklaştırır.
C) Toplumsal sorunlardan uzaklaşmak şiiri öldürür ve geleceğe taşımaz.
D) Dilin kullanımında benzerlerinden uzaklaşmak şairi uzun süre yaşatır.
E) Söz sanatlarında aşırılığa kaçmak şiiri de şairi de yok eder.